

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

[ΙΟΥΝΙΟΣ, 1842.]

[ΑΡΙΘ. 66.]

Η ΕΝ ΒΑΡΒΑΔΩ ΜΕΓΑΛΗ ΘΥΕΛΛΑ, ΚΑΤΑ ΤΟ 1831.

Ἡ Βαρβαδὸς εἶναι μία τῶν νήσων τῆς Δυτικῆς Ἰνδίας, μεταξὺ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς· ὑπόκειται δὲ εἰς τοὺς Ἀγγλους, καὶ περιέχει 100,000 κατοίκων.

ΚΑΘ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ Ἰουλίου, 1831, ἔβρεχεν εἰς τὴν Βαρβαδὸν ὑπὲρ τὸ σῦνηδες· ἀλλ' οἱ ἐτῆσιαι ἔπνεον μετρίως καὶ σταθερῶς, καὶ ἡ ἀτμοσφαιρικὴ θερμοκρασία ἦτον ὁμοειδής. Πρὸς τὰ τέλη τοῦ μηνὸς, βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ ἠκολούθουν συχνάκις, καὶ ἡλεκτρικά νέφη ἐκρέμαντο ὑπὲρ τῆς νήσου. Τὴν δεκάτην Αὐγούστου παρατηρήθη ὅτι ὁ ἥλιος ἀνέτειλε χωρὶς νέφους, καὶ διέχυνε φῶς λαμπρότατον εἰς αἰθριωτάτην ἀτμοσφαῖραν. Εἰς τὰς πέντε, τὸ δειλινὸν, νέφη συνήγοντο τάχιστα ἐκ τοῦ βορρᾶ, καὶ ὁ ἄνεμος ἤρχισε νὰ πνέῃ δυνατὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους. Βροχὴ ἔπεσε σχεδὸν τὴν αὐτὴν ὥραν, ἔπειτα δ' ἐπεκράτησεν ἀξιοσημείωτος νηνεμία, καὶ νέφη σκοτεινὰ ἐπεσφρευθήσαν εἰς τὸν ὀρίζοντα. Ἀπὸ τὰς ἑξ εἰς τὰς ἑπτὰ ὁ καιρὸς ἦτον εὐδιος, καὶ ὁ ἄνεμος μέτριος. Τὸ κατώτερον καὶ κύριον στρώμα τῶν νεφῶν ἐπέρασε μὲ ταχύτητα πρὸς νότον, τὰ δὲ ἀνωτέρω στρώματα ἐφαίνοντο μὲ ἴσιν σχεδὸν ταχύτητα ὠθούμενα εἰς πᾶν σημεῖον τῆς πυξίδος. Ὁ ἥλιος ἔδυσεν ὠραῖος, ἀφήσας ὀπισθεν αὐτοῦ ἐρυθρὰν τινα λάμψιν. Περὶ τὰς ὀκτῶ, λέγει ὁ περιηγητὴς ἐξ οὗ ἐρανίζόμεθα, —περιεπάτουν μετὰ τινος φίλου εἰς τοὺς ἀγρούς, καὶ ἀμφότεροι παρατηρήσαμεν τὴν ὄψιν τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις, ἀκόμη καὶ τότε, διέμενε κοκκινωπὸς, ὡς ἐκ τῆς ἀντανεκλάσεως εὐμεγέθους πυρκαϊᾶς· ἀλλ' ὁ ἀήρ ἦτο γαληνιώτατος καὶ θερμότατος. Εἶπα δὲ πρὸς τὸν φίλον μου κύριον Β., “Ὁ τοιοῦτος οὐρανὸς λέγεται κοινῶς ὅτι προμηνεὺ ἄνεμον, καὶ ἂν τοῦτο ἀληθεύῃ, θέλομεν ἔχειν ἀπόψε τρομερὰν θύελλαν.” Ταῦτα εἶπον ἀστειζόμενος, χωρὶς οὔτε νὰ φαντασθῶ ὅτι ὁ λόγος μου ἔμελλε τόσον δυστυχῶς νὰ πληρωθῇ.

Μετ' ὀλίγον ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸν οἶκον, καὶ εἰς τὰς ἑννέα ἡμισυ ἡ οἰκογένεια ἐπλαγίασεν. Ἦτον ἀκόμη ἐντελής γαλήνη· ἀλλὰ (νομίζω ἐκ τινος ιδιότητος τοῦ ἀέρος) δὲν ἠμποροῦν νὰ κοιμηθῶ, καὶ ἐκοιτόμην ἀνήσυχος. Περὶ τὰς δέκα σκύλος τις, ἀκολουθήσας με εἰς τὸν κοιτῶνα, ἐπήδησεν ὀρμητικῶς ἐπὶ τῆς κλίνης μου, διασχίσας τὸν κωνωπολόγον. Τὸν ἀπιδίωξα ἐκπεπληγμένος καὶ ἡγανακτημένος διὰ τὸ γεγονός, καθότι εὐρισκόμην εἰς ξένον οἶκον. Ὁ ἄνεμος

τώρα ἐσφοδρύνετο, ἀλλὰ δὲν ἦτον ἀκόμη τίποτε, —τίποτε ἀξιοπερίεργον. Ἡ ἀγρυπνία μου ἐτι ἐξηκολούθει, καὶ ἡ ἀνεμοζάλη ἤϋξανε βαθυμῆδόν, σχεδὸν ἀνέπαισθῆτως. Μετὰ περίπου μίαν ὥραν ὁ σκύλος πάλιν ἐξαίφνης ἀνέστη, καὶ ἐπήδησεν ἐπὶ τῆς κλίνης μου, σχίσας ἐκ δευτέρου τὸν κωνωπολόγον. Μ' ἐφάνη μάταιον νὰ τὸν ἀποδιώξω, καὶ ἀφῆκα αὐτὸν εἰς τὸ πλάγιόν μου· ἀλλὰ τὸ ζῶον ἦτο φανερά τεταραγμένον, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κοιμηθῇ μᾶλλον ἐμοῦ. Περὶ τὰς δώδεκα ὁ ἄνεμος ἔπνεε σφοδρότατα, καὶ ἤρχισα ν' ἀνησυχῶ· ἐσηκώθην μάλιστα, καὶ ἐνδύθην κατὰ μέρος· ἀλλὰ μὴ θέλων νὰ ἐνοχλήσω τὴν οἰκογένειαν, ἐπλαγίασα πάλιν, καὶ ἤκουον τὴν ἀνεμοζάλην, ἥτις ἤϋξανε φοβερῶς. Τέλος, περὶ τὰς τρεῖς, ἐμβῆκεν εἰς τὸν κοιτῶνά μου ὁ κύριος Β., καὶ μὲ εἶπεν ὅτι καλῆτερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ σηκωθῶ διὰ τὰ ἐνδεχόμενα. Εὐθὺς σχεδὸν κατέβην εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου εὐρήκα τὸν κύριον Β. Ὁ οἶκος συνίστατο ἀπὸ τρία πατώματα, τὸ χαμηλότερον, ὅπου ἦτον ἡ αἴθουσα· τὸ δεύτερον, ὅπου εὐρίσκοντο οἱ κοιτῶνές μας· καὶ τὸ τρίτον, ὅπου ἦσαν οἱ ναποθῆκαι, κλπ. Περνῶν ἀπὸ ἐν τῶν παραθύρων τῆς αἰθούσης, εἶδον ὅτι ὁ ἄνεμος εἶχε θραύσειν ὅλα τὰ ὅαλια. Ἐνῶ δ' ἐκράτουν τὴν χειρὰ μου εἰς τὸ παράθυρον, διὰ νὰ δοκιμάσω τὸ ρεῦμα τοῦ ἀέρος, ὁ ἄνεμος ἔσπρωξεν ἐντὸς τὰ κλειστὰ παραθυρόφυλλα, καὶ ὅλον τὸν γύρον τοῦ παραθύρου. Ἡ θύρα τῆς αἰθούσης εἶχε σπρωχθῆν ἀρχήτερα· ἐντὸς ὀλίγου δὲν ἔμεινεν οὔτε θύρα οὔτε παράθυρον. Ἡ αἴθουσα λοιπὸν ἦτο διόλου ἐκτεθειμένη, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ σκευὴ ὠθοῦντο ὑπὸ τῆς σφοδρότητος τοῦ ἀνέμου ἀφ' ἐνὸς εἰς ἄλλο ἄκρον, ὡς νὰ εἶχον τροχοὺς, καὶ ὡς νὰ ἐσπρωχεν αὐτὰ δυνατὸς ἀνὴρ· κατέκλει καὶ βαρεῖται τράπεζαι ἐφέροντο τῇδε κακῆϊσε. Ἐξήλθομεν τώρα τῆς αἰθούσης, καὶ ὑπήγαμεν εἰς τὸν ἄνωθεν αὐτῆς θάλαμον· ἐδῶ συνηθροίσθη ὅλη ἡ οἰκογένεια, συγχειμένη ἀπὸ τὸν κύριον Β., τὰς δύο ἀδελφάς του, ἐμὲ αὐτὸν, καὶ τινας δούλους· ἅπαντες ἡμεθα εἰκοσι. Τὰ παράθυρα ἦσαν κατατετραυσμένα, καὶ ἡ βροχὴ εἰσῆρχετο ραγδαιστάτη. Ἀνέγνων τώρα εὐχὰς τινάς, ἐπειδὴ ὁ κύριος Β. ἦτο γηραλέος καὶ ἀσθενής, καὶ ἴσως πεφοβισμένος μᾶλλον ἐμοῦ. Ἐνῶ δ' ἐνησχολούμεθα τοιαυτοτρόπως, τὰ ἀγγεῖα τοῦ οἴνου, εἰς τὸν ὑπεράνω ἡμῶν θάλαμον, συνετρίβησαν ὑπὸ τῆς πεσούσης στέγης· μολοντί δὲ ἡσθάνθημεν τὸν τιναγμὸν, δὲν ἤκούσαμεν ὅμως τὸν χτύπον.

τόσον τρομερὸν ἦτο τὸ βρῦχημα τοῦ ἀνέμου! Εἰς ἀπὸ τὴν συντροφίαν ἐφώναξε τώρα πρὸς ἐμέ, “Κύριε, φοβοῦμαι ὅτι θέλετε κρυολογήσει, διότι εἰσθε γονατισμένοι μέσα εἰς τὸ νερόκρασον.” Παράδοξον νὰ συλλογισθῇ κρυολόγημα, ἐνῶ ἐγνώριζεν ὅτι εἶχε καταπέσειν ἡ στέγη! Τὸ πάτωμα τοῦ ὑπεράνω ἡμῶν θαλάμου ἦδη ὑπέκλινε, καὶ συνέτριψε τὴν στέγην ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρισκόμεθα, ὥστε ἐβλέπομεν τὸν οὐρανόν· πολλὴν ὥραν ἐπροσπάθησα, πλὴν εἰς μάτην, νὰ διατηρήσω φῶς ὑπὸ ὕλεινον σκεῦος. Πιστοῦδες σκότος μᾶς περιεκάλυπτεν, ἐκτὸς ὅτι σχεδὸν ἀκαταπαύστως ἐρρίπτον αἱ ἀστραπαὶ ζωηροτάτην λάμψιν, ἥτις ἔκαμνεν ἔτι φοβερωτέραν τὴν διαδεχομένην αὐτὰς μελανότητα· ἦσαν δὲ τόσον συνεχεῖς αἱ ἀστραπαὶ, ὥστε ἡ βροντὴ πρέπει νὰ ἦτο τρομερά· ἀλλ’ ὁ ἄνεμος ἦτον ἔτι τρομωρότερος, καὶ δὲν ἠκούσαμεν οὐδένα βροντῆς κρότον! Ὅτε ἡ στέγη τοῦ ἡμετέρου θαλάμου ἤνοιζεν, ὤρμησάν τινες εἰς τὴν θύραν· ἀλλὰ τόσον ἰσχυράν ἀντίστασιν εὐρήκαν ἀπὸ τὸν ἄνεμον, ὥστε ταχέως ἐπανῆλθον ἐντρομοί. Ἐμείναμεν δὲ εἰς τὸν θάλαμον, ὅπου τὸ νερὸν ἦτον ἦδη ἓνα πόδα ὑψηλόν, ὅλοι συνδεδεμένοι, διὰ νὰ μὴ μᾶς ἀφαρπάσῃ ὁ ἄνεμος. Ἀκατανόητος ἦτον ἡ φρίκη ἐκείνης τῆς νυκτός· ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, ἔκραζον καὶ ἀνεστέναζον ἐν ἀπελπισίᾳ, ἡ γοεῶς ἐπεκαλοῦντο τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Ὑψίστου, προσπαθοῦντες τὴν φοβεράν ἐκείνην ὥραν νὰ συμβιβασθῶσι μετ’ αὐτοῦ—αἰτοῦντες ἔλεος καὶ συγχώρησιν μετὰς πλέον πεφοβισμένας ἱκεσίας. Λόγοι δὲν ἐμποροῦν νὰ δώσωσιν οὔτε τὴν πλέον ἀτελῆ ἰδέαν τῶν δεινῶν ὅσα μᾶς περιεκύκλουν· οὐδεὶς ἡμῶν ἠλπιζε νὰ ζήσῃ μίαν ὥραν. Ἡ θύελλα ἐμαίνετο μέχρι τῶν 5 π. μ. τῆς 11ης Αὐγούστου· τότε ἤρχισε νὰ κοπάζῃ, ἀλλὰ τόσον ἀνεπιστάτως, ὥστε δὲν ἐπιστεῦομεν ὅτι ἤθελεν ἐλαττωθῇ. Τέλος ἐχάραξε. Ὅσον δὲ μᾶς ἐπαρηγόρησεν ἡ αὐγὴ, ἤθελεν εἰσδαί περιττὸν νὰ ζητήσω νὰ περιγράψω. Βέβαιος εἶμαι ὅτι κατ’ ἐκείνην τὴν νύκτα οὐδεὶς ἐν τῇ νήσῳ Βαρβαδῶ εἶχε τὴν παραμικρὰν ἐλπίδα νὰ ἴδῃ τὸ φῶς. Μετὰ πολλῶν συνωμίλησα περὶ τούτου, καὶ καθεὶς ὡμολόγησεν ὅτι ἦτο πάντῃ ἀπηλπισμένος.

Εἶδομεν τώρα ὅτι ὁ κοιτῶν, ὅπου συνήθως ἐκοιμώμεν, —ἐν βραχυλογίᾳ, ὅλος ὁ ἐπίλοιπος οἶκος, —εἶχε πέσειν ἐντὸς, μολονότι ἐξ αἰτίας τοῦ ἀνέμου δὲν εἶχομεν ἀκούσει τὸν κτύπον. Ἀπεφασίσσαμεν λοιπὸν νὰ ἐξέλθωμεν εἰς τὸ ὑπαιθρον, καὶ διαβάντες πέρασμά τι ἐφθάσαμεν εἰς θύραν ἀνοίγουσαν ἐπὶ πετρίνης κλίμακος, ἥτις ἔφερεν ἐκ τοῦ δευτέρου πατώματος εἰς τὸν κῆπον· ὅπισθεν τῆς θύρας ταύτης εἶχομεν στοιβάσει, περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς θυέλλης, βαρέα κιβώτια· τώρα δ’ εὐρήκαμεν αὐτὰ ὡδισμένα εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ περάσματος, καὶ ὀλίγον τι ἀναβιβασμένα εἰς ἄλλην κλίμακα, ἄγουσαν ἐκ τοῦ δευτέρου εἰς τὸ τρίτον πάτωμα· ἡ δυνάμις τοῦ ἀνέμου εἰς τὸ πέρασμα τοῦτο ἦτο σχεδὸν ἀπίστευτος. Κατέβημεν δὲ εἰς τὸν κῆπον, ἀλλὰ τόσον τρομερὸς ἦτον ἀκόμη ὁ ἄνεμος, ὥστε, μὴ δυνάμενοι νὰ

σταθῶμεν ὀρθοί, ἐσυρόμεθα τετραποδιστί. Μόλις εὐρήκαμεν δένδρον ἰστάμενον, τὰ δὲ μένοντα ἦσαν ἀπλᾶ ξύλα· ὅλοι οἱ κλάδοι ἦσαν ἀφηρημένοι· θαῦμα ἦτο νὰ βλέπῃ τις εὐμεγέθη λαχανόδενδρα, ὑπὲρ τοὺς ὀγδοήκοντα πόδας μακρὰ, πανταχοῦ καταγῆς ἐξηπλωμένα. Μὲ εἶπε νέος τις, ὁ ὁποῖος δι’ ἀσφάλειαν ἐνηγκαλίσθη τὸ στέλεχος νεωστὶ κοπέντος δένδρου, μόλις δέκα πόδας ἔχον μήκος, παμμέγεθες δὲ καὶ παχύτατον, ὅτι ὁ ἄνεμος διέσειεν αὐτὸ τρεμερῶς.

Περὶ τὰς 8 π. μ., ἡ ἀνεμοζάλη εἶχε διόλου κοπᾶσιν· ὁ φίλος μου δὲ καὶ ἐγὼ περιεπατήσαμεν εἰς τοὺς ἀγρούς νὰ ἴδωμεν τὴν ἔκτασιν τῆς φθοράς. Φρικωδεστάτη σκηνὴ ἐρμήκας παρέστη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας· ὡμοῖαζεν ὡς πῦρ νὰ εἶχε διαπεράσειν ὅλην τὴν χώραν, ἥτις ἐφαίνετο μέλαινα καὶ ἀγρία, ὅπου τὴν προτεραίαν μόνον ἐσπέραν ἤκμαζεν ἡ καλλίστη γονιμότης· αἱ ξύλιναι οἰκοδομαὶ ἦσαν πανταχοῦ κατηδαφισμέναι. Εἰς γυμνάσιόν τι, πέτρινον κτίσμα συγκείμενον ἀπὸ κέντρον καὶ πτέρυγας, τὸ ἀνώτατον πάτωμα ἐκάστης τούτων (περιεχουσῶν ὁμοῦ δεκαεὶς δωμάτια) ἀφρηπᾶσθη ἐξ ὁλοκλήρου. Πανταχοῦ εἰς τὸ ἔδαφος ἦσαν ἐμπηγμέναι σχίζαι ξύλου, φερθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, καὶ σπρωχθεῖσαι τόσον βαθεῖα, ὥστε δὲν ἠδύνατό τις νὰ ἐκβάλῃ αὐτάς· ἦσαν δ’ ἐμπηγμέναι καὶ εἰς σκληρὰ δένδρα. Τοιαύτας σχίζας ὤθησεν ὁ ἄνεμος εἰς ἀμφοτέρας τὰς κνήμας γυναικὸς τινος· ἀποτομὴ δὲ κατέστη ἀναγκαία, καὶ ἀπέθανεν ἡ δυστυχὴς ἐνῶ ἐκόπτετο ἡ δευτέρα κνήμη. Οἱ μύλοι, κυκλοειδῆ καὶ δυνατὰ πέτρινα κτίρια, δὲν εἶχον κρημνισθῇ· ἀλλ’ ὁ ἄνεμος ἐκίνησεν αὐτοὺς, μολονότι τὰ πανία των ἦσαν καταβιβασμένα· ἄθλιος δὲ τις, καταφυγὼν εἰς ἓνα τοιοῦτον μύλον, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν ὅτι ἐκινεῖτο, ἐπιάσθη καὶ πάραυτα ἐθανατώθη.

Τὸ ἐπὶ τῶν ζώων ἀποτελεσματὸς τῆς θυέλλης ἦτο παράδοξον. Εἶδομεν ὁλοκλήρους σωροὺς νεκρῶν πτηνῶν, ἐστοιβασμένων ἐκ τακτικῶν διαλειμμάτων, ὥσπερ διὰ τέχνης. Οἱ ἵπποι, οἱ βόες, καὶ ὅσα ἄλλα οἰκιακά ζῶα ἀπηντήσαμεν, ἐφαίνοντο διόλου κατάπληκτα. Οἱ ὀφθαλμοί, τὰ ὦτα, καὶ οἱ μυκτῆρες των ἔγεμον ἀπὸ χῶμα καὶ ἄμμον, καὶ ἦσαν κωφὰ ἐκ τῆς ἀνεμοζάλης· ὅσα δὲν ἔπαθον τὴν νάρκωσιν ταύτην, ἦσαν μανιώδη. Πολλοὶ ἵπποι ὤρμησαν κατὰ κρημνῶν, καὶ ἡ ἐπνίγησαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ διεμελίσθησαν. Ἀλλὰ πρὸ πάντων ἦσαν φρικώδη τὰ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἀποτελέσματα. Ἀπελπισία ἐκυρίευσεν ἅπαντας, καὶ πολλῶν ὁ νοῦς προσωρινῶς ἐσάλευσε. Φίλους μου τινὰς ἤκουσα λέγοντας, ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐκφράσωσιν ὅποια αἰσθήματα περιέσπων, συνέχουν, καὶ τρόπον τινὰ ἐνάρκον ὅλας αὐτῶν τὰς δυνάμεις. Ἡ δρασις καὶ ἡ ἀκοὴ ἐνεκρώθησαν, καὶ ἡ ὑπερβολὴ τῆς φρίκης δὲν ἄφινεν εἰσοδὸν εἰς τὸν φόβον. Μὲ εἶπε φίλος μου τις, ὅτι, μόφου ὅπως οὖν συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν, εὐρέθη ἐπιστηριγμένος εἰς τὸν τοῖχον τοῦ κοιτῶνος, ὅπου ἐκοιμᾶτο ὅτε ἤρχισεν ἡ θύελλα. Εἶχε δὲ ἀφαιρεθῇ καὶ

ἡ στέγη τοῦ οἴκου, καὶ πᾶν σκεῦος ἀπὸ τὸν κοιτῶνά του· δὲν ἔμενον ἐν αὐτῷ εἰμὴ κλάσματα τινα τοῦ κρημνισθέντος τοίχου· τίνι τρόπῳ αὐτὸς διεσώθη, ἡγνόμεν παντάπασιν. Οἰκογένειαι τινες κατέφυγον εἰς τὰ ὑπογεία των· πεσόντος δὲ τοῦ οἴκου, ἐχώθησαν ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ· διότι καθεὶς ἦτον ἀρκετὰ ἐνησχολημένος ἢ σκάπτων εἰς τὰ ἐρείπια τῆς κατοικίας του, ἢ περιερχόμενος τὴν ἐξοχὴν εἰς ζήτησιν συγγενῶν καὶ φίλων. Ἐλεεινὸν θέαμα παρίστατο πανταχοῦ. Γονεῖς ἐθεώρουν τὰ τέκνα των, καὶ τέκνα τοὺς γονεῖς των, ἄνδρες τὰς γυναῖκάς των, καὶ γυναῖκες τοὺς ἄνδρας των, τεθαμμένους εἰς τὰ ἐρείπια, ἢ ἐξηπλωμένους ὀλόγυρα, πτώματα δυσειδῆ· ἄλλοι μὲ τεθραυσμένα μέλη, καὶ δεινούς ἀκρωτηριασμούς, ἔζων ἔτι, θλίβοντες τὴν καρδίαν μὲ τὰς ἀγωνιώσας κραυγὰς των. Ὁλος ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων, ἢ ἀποθανόντων ἀπὸ τραύματα, ἦτο περίπου 2500· ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πληγωθέντων ὑπερέβαινε 5000.

Ὁ τρόπος, καθ' ὃν ἐσχίσθησαν αἱ οἰκίαι τῆς πόλεως, ἦτο περιεργότατος, καὶ φαίνεται ὅτι σεισμὸς συνῴδευσε τὴν ἀνεμοζάλην. Καὶ πύρινα δὲ μετέωρα ἔπεσον οὐρανὸθεν· φίλος μου τις κατ' ἐξαίρετον εἶδεν ἐν, σφαιροειδῆς, βαθέος κοκκίνου χρώματος, τὸ ὅποιον κατέβαινεν ἀπὸ μέγα ὕψος κατὰ κάθετον· πλησιάσαν εἰς τὴν γῆν, ἐτάχυνε τὴν κίνησιν αὐτοῦ, καὶ ἔλαβε θαμβωτικὴν λευκότητα, καὶ ἐπίμνηκες σχῆμα· κτυπήσαν δὲ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς μίαν τῶν λιθοστρώτων πλατειῶν τῆς πόλεως, ἐπετάχθη ἔνθεν κἀκεῖθεν, —ὡς ἤθελε συμβῆν εἰς λελυμένον μόλυβδον, ῥιπτόμενον ἔξω καμίνου, —καὶ πάραυτα ἐσβέσθη καὶ ἠφανίσθη. Οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὰς ἐξοχὰς ἔβλεπον πολλάκις τοὺς οὐρανούς ὥσπερ ἀναμμένους, καὶ σφαίρας πυρὸς τῇδε κἀκεῖσε πετωμένας, καὶ ἐκρηγνυόμενας, καθὼς αἱ βόμβαι. Κοιμάτιον μολύβδου, ζυγίζον 60 ὀκάδας, μετεκομίσθη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου περὶ τοὺς 1000 πήχεις· καὶ ἄλλο, ζυγίζον 150 ὀκάδας, μετεκομίσθη ὑπὲρ τοὺς 700 πήχεις. Ἀναφέρω ταῦτα, περὶ ὧν δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, διὰ νὰ δείξω τὴν ὁρμὴν καὶ δύναμιν τῆς θυέλλης. Παιδιά ἠρπάζθησαν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν γονέων ἢ τροφῶν των, καὶ μετέπειτα εὐρέθησαν ζωντανά. Νέος τις μὲ εἶπεν ὅτι, ἐνῶ προσηύχετο πανοικί, ἔπεσεν εἰς τὸν δρόμον ὅλον τὸ πρόσωπον τοῦ οἴκου του· συγχρόνως βαρὺ τι σκεῦος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς συζύγου αὐτοῦ· ἀπὸ δὲ μετὰ δυσκολίας τὴν ἀπήλλαξεν, ἐκβῆκαν εἰς τοὺς ἀγρούς μὲ τὰ τέκνα καὶ τοὺς δούλους των· ἄλλ' ὁ ἄνεμος τοὺς διεχώρισεν, ὠθήσας τὴν γυναῖκα μεθ' ἑνὸς τέκνου πρὸς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ ἀγροῦ, αὐτὸν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους κατὰ ἐναντίας διευσύνσεις. Ἐνῶ δ' ἐζήτηει τὴν συντροφίαν, τὸν ἐπληξεν ἀστραπὴ, καὶ ἔπεσεν ἀναισθητός· μετὰ δυσκολίας συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν τὸ ἀκόλουθον πρωτ', ὑπῆγεν εἰς ζήτησιν τῆς γυναικὸς του, καὶ ἀμφοτέρω εἰς ζήτησιν τῶν τέκνων· ὅλοι εὐρέθησαν εἰς διάφορα μέρη τῆς πεδιάδος, πάντῃ νευαρκωμένοι ἀπὸ τὸ φύχος καὶ τὴν βροχὴν. Τὸ φύχος εἰς τὸ διάστημα

τῆς θυέλλης ἦτο δριμύτατον· ἄλλ' εἶναι ἀξιοσημείωτον ὅτι κἀνεὶς δὲν ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν δυσκρασίαν τοῦ ἀέρος· ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἢ ἐλαχίστη πληγὴ δυστροποῦσα κατήντα θανατηφόρος.

Καὶ ἄλλα πλεῖστα παράδοξα συμβεβηκότα, καὶ θαυμασίας διεφυγὰς, ἠδύνατό τις νὰ ἀναφέρῃ· βέβαια ὅμως οὐδὲν θαυμασιώτερον τοῦ ἐπομένου, τὸ ὅποιον μὲ διηγῆθαι φίλος μου αὐτόπτης, ὁ συνταγματάρχης Δ.

Μήτηρ, θυγάτηρ, δούλη, καὶ τέκνον διετὲς, συγκατάκουν ἐν καλύβῃ πλησίον εἰς τοῖχον τοῦ κήπου του. Ἐνῶ ἡ θυέλλα ἦτον εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς, εἶδον αἱ ἄθλια αὐταὶ τὴν στίγην τῆς καλύβης ἀφαιρουμένην, καὶ πάραυτα ὤρμησαν εἰς τὴν θύραν δι' ἀσφάλειαν· ἡ θυγάτηρ ἐβάσταζε τὸ τέκνον. Τὴν αὐτὴν στιγμήν ὁ ἄνεμος ἐσθῆκωσε καὶ ἔρριψε καταγῆς τὴν θύραν· ἡ νεάνις, περίφοβος καὶ ἐξεστηκυῖα, ἀφῆκεν ἡ ἔχασε τὸ παιδίον, καὶ καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἡγνόνουν τί ἀπέγινε. Τὴν ἐπαύριον, ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ εὐρέθησαν ζωνταναὶ εἰς ὑπαίθριον τόπον πλησίον τῶν ἐρειπίων τῆς καλύβης των, καὶ μετεκομίσθησαν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ συνταγματάρχου Δ. Ὁ ἀνακαλύψας τὰς γυναῖκας ταύτας, καὶ μετακομίσας αὐτάς εἰς ἀσφαλὲς μέρος, ὑπῆγεν ἔπειτα νὰ βοηθήσῃ τὸν συνταγματάρχην, ὥστε ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς ἵππους αὐτοῦ ἀπὸ τὰ ἐρείπια· εἰς τοῦτο δὲ καταγινόμενοι, ἤκουσαν τὴν κραυγὴν βρέφους, καὶ ἐξετάσαντες τριγύρω, ἀνεκάλυψαν εἰς μικρὰν ἀπόστασιν τέκνον περίπου διετὲς, ὀλόγυμνον, καὶ κατὰμαυρον ἀπὸ τὸ φύχος. Ἦτο δὲ αὐτὸ ἐκεῖνο, τὸ χαθὲν τὴν προτεραίαν νύκτα, ὅτε ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἐξέφυγον ἀπὸ τὴν καλύβην των. Τοῖχος, τέσσαρας πήχεις ὑψηλός, διεχώριζε τὴν καλύβην αὐτὴν ἀπὸ τὸν κήπον τοῦ συνταγματάρχου Δ· φαίνεται δὲ, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὅτι τὸ τέκνον ἔπεσεν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς νεάνιδος ἐπὶ τῆς θύρας τῆς καλύβης, ἥτις, ὡς προείπομεν, ἀεσπᾶσθη καὶ κατεβλήθη ἐκείνην τὴν στιγμήν· καὶ ὅτι διὰ τινος παραδόξου συστροφῆς τοῦ ἀνέμου ἡ θύρα ἀνυψώθη μετὰ τοῦ τέκνου, ὑπερέβη τὸν τετράπηχον τοῖχον, καὶ ἀπετέθη ἐν τῷ κήπῳ τοῦ συνταγματάρχου, ὅπου εὐρέθη τὴν αὐτὴν καὶ αὐτὴ καὶ τὸ τέκνον.— Πολλάκις εἶδον τὸν ἥρωα τοῦ συμβεβηκότος τούτου, ὅστις καὶ νιοθετήθη ἔκτοτε ὑπὸ τοῦ χρηστοῦ συνταγματάρχου.

* Τὸ φρούριον τῆς Ἀγ. Ἀννης, ἀπέχον περὶ τὰ δύο μίλια ἐκ τῆς Γεφυροπόλεως, ἦτις εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Βαρβαδοῦ, ἐφαίνετο μετὰ τὴν θυέλλαν ὡς νὰ εἶχον ἀνοιχθῇ κατ' αὐτοῦ πολυάριθμα καὶ δυνατὰ κανονοστάσια. Ἀξιωματικὸς τις, τὰ τρία τέκνα του, μία συγγενῆς, καὶ δύο ὑπηρεταί, ἐχώθησαν εἰς τὰ ἐρείπια τῆς κατοικίας των, καὶ ἀπώλεσθησαν. Ἀπαντες οἱ φονευθέντες ἐν τῷ φρουρίῳ τούτῳ ἦσαν μόνον 43· ἄλλα περὶ τοὺς τριακοσίους ἐπληρώθησαν καιρίως.

Ἐπνεε δὲ ἡ περιγραφεῖσα θυέλλα ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς πυξίδος, ἐκ τοῦ βορειοανατολικοῦ, τοῦ βορείου, τοῦ βορειοδυτικοῦ, καὶ τῶν μετὰξὺ καὶ ἐγγὺς αὐτῶν σημείων.